

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr.º44/15
Luxemburg, 28 aprilie 2015

Reforma sistemului judiciar al UE

Curtea de Justiție a Uniunii Europene a supus recent o propunere de reformă a sistemului judiciar european care, după aprobarea de principiu de către Consiliul Uniunii Europene, este examinată în prezent de Parlamentul European. Această propunere de reformă prezintă o importanță crucială întrucât vizează consolidarea în mod durabil a eficienței justiției în interesul cetățeanului european.

Contextul propunerii : sporirea contenciosului și duratele excesive

De mai mulți ani, Tribunalul se află într-o situație extrem de dificilă legată de sporirea constantă a contenciosului de pe rolul său: numărul de cauze introduse în fața acestei instanțe a crescut de la 398 în anul 2000 la 912 în anul 2014. Această sporire spectaculoasă pare a fi structurală și riscă de altfel să continue.

Pentru a face față acestei situații, au fost luate deja mai multe măsuri care au condus la importante câștiguri în eficiență și la performanțe remarcabile în privința numărului de cauze finalizate. Cu toate acestea, în pofida acestor eforturi, Tribunalul nu a putut modera ritmul de sporire a stocului cauzelor pendinte. Rezultă că, în stadiul actual, Tribunalul nu este în măsură să facă față, în mod durabil și eficient, numărului și complexității sporite a contenciosului pe care trebuie să îl soluționeze.

Din cauza acestui dezechilibru structural și în creștere, durata soluționării cauzelor complexe în fața Tribunalului, precum contenciosul economic, a devenit deosebit de mare. În acest context, trebuie amintit că durata excesivă a unei proceduri poate determina o încălcare a dreptului de a fi judecat într-un termen rezonabil, consacrat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale, și expune Uniunea riscului de a fi condamnată în cadrul unor acțiuni în despăgubire, ale căror consecințe financiare ar trebui asumate de bugetul Uniunii. Astfel, într-un singur an, au fost deja introduse la Tribunal **cinci acțiuni în despăgubire**, în cadrul cărora quantumul total al despăgubirilor solicitate se ridică la **26,8 milioane de euro**.

Soluția propusă de Curte

Pentru a face față acestei provocări, încă din anul 2011 Curtea a formulat o propunere vizând, în special, sporirea numărului de judecători ai Tribunalului de la 27 la 39. Această propunere, care a primit avizul favorabil al Comisiei Europene, aprobarea în primă lectură a Parlamentului European și acordul de principiu al Consiliului, nu s-a putut totuși concretiza din cauza lipsei acordului între statele membre cu privire la modul de desemnare a acestor judecători suplimentari.

În anul 2014, la invitația președinției Consiliului și având în vedere agravarea situației în raport cu anul 2011, Curtea a efectuat o îmbunătățire a propunerii sale.

Astfel, propunerea de reformă actualizată vizează consolidarea eficienței globale a sistemului judiciar al Uniunii și oferirea de soluții **structurale și durabile**.

Este important de subliniat că această propunere este rezultatul unor discuții și schimburi intense între cele trei instanțe care compun instituția (Curtea de Justiție, Tribunalul și Tribunalul Funcției Publice), în cursul cărora Tribunalul a evidențiat preferința sa de creare a unei instanțe specializate, iar TFP susținerea sa pentru soluția propusă. Având în vedere că experiența (în special sporirea numărului de referendari sau crearea unei instanțe specializate) indică inexistența vreunei alternative durabile, Curtea de Justiție, care reprezintă Instituția, a prezentat propunerea supusă astăzi legiuitorului european.

În ce constă propunerea Curții?

Curtea propune crearea a 21 de posturi de judecători în vederea consolidării Tribunalului în trei etape, potrivit calendarului următor:

- în 2015: sporirea cu 12 judecători;
- în 2016, cu ocazia reînnoirii Tribunalului, numărul judecătorilor ar crește cu 7, prin integrarea Tribunalului Funcției Publice în Tribunal, numărul judecătorilor Tribunalului ajungând la 47;
- în 2019, cu ocazia următoarei reînnoiri a Tribunalului, numărul judecătorilor ar fi în sfârșit sporit cu 9, numărul total al judecătorilor ajungând la 56.

Această împărțire în trei etape este justificată de motive jurisdicționale (a ține pasul cu dezvoltarea constantă a contenciosului dedus judecății Tribunalului) și de motive bugetare (interesul de a etala pe mai multe exerciții financiare consecințele bugetare ale reformei propuse).

Trebuie amintit că această propunere nu răspunde astfel numai nevoilor imediate ale Tribunalului, ci vizează mai ales întărirea eficienței sistemului judiciar european în ansamblu în mod durabil.

În primul rând, punerea în aplicare a propunerii va permite Tribunalului să **stopeze sporirea numărului de cauze pendinte** și să înceapă resorbirea stocului său. Prin urmare, se va reduce durata procedurilor în fața Tribunalului și vor scădea, așadar, riscurile de condamnare a Uniunii pentru încălcarea obligației de a statua într-un termen rezonabil.

În plus, va fi **simplificată arhitectura jurisdicțională** a Uniunii, va fi consolidată eficiența sa globală și va fi favorizată coerența jurisprudenței sale întrucât o singură instanță, Curtea de Justiție, va fi însărcinată să asigure interpretarea uniformă a normelor de drept în cadrul recursurilor.

Datorită acestei reforme, Curtea consideră că Tribunalul va câștiga de asemenea în flexibilitate în soluționarea contenciosului: acesta va putea afecta, în vederea bunei administrări a justiției, un număr mai mare sau mai mic de judecători uneia sau mai multor camere, în funcție de importanța și de necesitățile fiecărei cauze, precum și de evoluția contenciosului. Așadar, reforma vizează deopotrivă să permită menținerea și îmbunătățirea constantă a calității și a serenității justiției înfăptuite în numele cetățenilor europeni.

În sfârșit, nu trebuie pierdut din vedere aspectul că și contenciosul dedus judecății Curții este în creștere constantă. Astfel, consolidarea Tribunalului va permite un eventual transfer al anumitor competențe ale Curții către această instanță, ceea ce reprezintă **unica soluție** prevăzută de tratate pentru a face față unui blocaj la nivelul Curții.

Costul propunerii

La invitația autorităților bugetare și legislative, Curtea a consimțit la o reducere cu 25 % a costului total al reformei.

Prin urmare, costul total net al reformei, pentru toate cele trei etape, se ridică la **13,875 milioane de euro** pe an, ceea ce reprezintă aproximativ 0,01 % din bugetul Uniunii (135 de miliarde de euro). Comparată cu costul reformei propuse în anul 2011, această cifră reprezintă o creștere cu 23 %, în timp ce sarcina de lucru a Tribunalului, în aceeași perioadă, a crescut cu 43 %.

În acest cadru, trebuie subliniat că, în lipsa unei decizii în cel mai scurt termen, situația va continua să se agraveze rapid, în detrimentul cetățenilor și al bugetului Uniunii. Astfel, având în vedere importanța fluxurilor financiare în cauză, riscurile pentru buna funcționare a pieței interne legate de lipsa unei soluții de durată sunt foarte mari. Cuantumul amenzilor aplicate de Comisie contestate în fața Tribunalului și cel al recuperărilor dispuse în cauzele de ajutoare de stat se cifrează în miliarde de euro, care reprezintă tot atâtea sume blocate în așteptarea unei decizii judiciare și de care piața internă este lipsită.

Persoana de contact pentru presă: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708